

Моделювання сучасного компетентнісного уроку у площині використання інноваційних технологій

УЧИТЕЛЬ – ТВОРЕЦЬ УРОКУ

Нехай заслужено пишаються своїми великими відкриттями вчені, нехай гордяться своїми патентами винахідники, нехай не без підстав уважають свою місію особливо вагомою медики, священики, державні діячі, але коли до класу заходить педагог і розпочинається священне дієство, ім'я якому урок, кермо планети і доля людства, його майбутнє – саме в руках учителя.

**Борис Степанишин,
педагог, літературознавець, громадський діяч**

Сучасний урок – нові виклики:

- Як формулювати мету уроку – традиційно як триєдину чи як компетентнісну?
- Як узгодити традиційний тип уроку з його інноваційною структурою?
- Що поставити на перше місце – процес навчання чи розвиток дитини?
- Як ефективно формувати компетентності в умовах знаннєвої, перенасиченої фактичним матеріалом навчальної програми?
- Чи потрібно давати дитині тільки ті знання, які знадобляться в житті, і як дізнатися, що знадобиться?
- Як бути, коли метою є формування компетентностей, а в підсумку перевіряються знання?

- створює власну освітню програму
- створює освітнє середовище
- володіє інноваційними методиками і технологіями
- працює на засадах педагогіки партнерства
- є агентом змін

учитель

- мотивований до набуття знань і вмінь
- оволодіває провідними прийомами навчальної діяльності

учень

- бере активну участь у навчальному процесі
- вільний у висловленні думок
- відповідальний за власні рішення і вчинки

УРОК

- забезпечує впровадження Держстандарту
- створює освітню програму
- створює належне освітнє середовище

школа

батьки

- розуміють логіку організації освітнього процесу
- сприяють розвитку компетентностей своїх дітей
- бачать можливості своєї участі в освітньому процесі

що
пропонується?

що слід
врахувати?

що потрібно для
успіху?

як
навчати?

світовий та
вітчизняний
досвід

освітні
тренди

навички XXI
століття

СУЧАСНИЙ УРОК І ВИКЛИКИ ЧАСУ

ЯК НАВЧАТИ?

*Андреас Шлейхер,
експерт з питань
освіти, розробник і
куратор
дослідження PISA*

- 1.** Минуле дбало про передачу знань від вчителя до учня, майбутнє – про *спільне набуття знань і досвіду.*
- 2.** У минулому різних учнів навчали однаково; тепер шкільні системи повинні *прийняти розмаїття і запровадити індивідуалізовані підходи до навчання.*

3. У традиційній школі вчителі мали чіткі інструкції про те, що вони мають вчити учнів. Сучасні освітні системи дотримуються іншої моделі: існують чіткі цілі, чого мають навчитись учні, проте **вчителі – як незалежні професіонали – самотужки можуть визначити, як тих цілей досягнути.**

4. У минулому учнів навчали за однією стандартною програмою. У майбутньому **вчитель будуватиме підхід до навчання на основі захоплень і розвитку здібностей учнів.**

5. Минуле дбало про контроль якості, майбутнє – про **забезпечення якості.**

6. Держава визначає напрямки й цілі навчання, проте відповідальність за методику повинні взяти на себе вчителі. Професіоналізм та професійна автономія не означають, що вчителі роблять, що вважають правильним у конкретній ситуації, – **вчителі обирають варіанти із практик, визначених як ефективні в межах цієї професії.** Не можна сприймати свободу як заклик поводитися виключно на власний розсуд.

Компетентнісна освіта – це особистісно-діяльнісна освіта.

Базовими поняттями компетентнісної освіти є:

- компетентнісний підхід;
- компетентність і компетенція;
- ключові, предметні та міжпредметні компетентності.

Компетентність – це набір демонстрованих характеристик і навичок, які дозволяють і покращують ефективність роботи.

Професійна компетенція – це вміння використати знання, навички, досвід в конкретно даних умовах, досягнувши при цьому максимально позитивного результату.

Компетентний – той, який має достатні знання в якій-небудь галузі; який з чим-небудь добре обізнаний; тямущий.

Сучасний урок, зорієнтований на реалізацію компетентнісного підходу в навчанні. Який він?

Особливістю сучасного уроку є:

Компетентнісна спрямованість, що стає особливо актуальною в умовах модернізації освіти й сприяє формуванню ключових та предметних компетентностей;

Діяльнісний та текстоцентричний підходи. У зв'язку з цим змінюється змістовна лінія уроку, по-іншому викладається структура навчального матеріалу, модель уроку видозмінюється. Учитель, виконуючи одну зі своїх функцій – проектування педагогічної діяльності, вносить корективи як у формальну частину поурочного плану, так і в аналітичну (діагностичну), змістову лінію.

Кожен урок має сприяти ефективній реалізації **основних функцій дидактичного процесу** — освітньої, розвивальної, виховної, самовдосконалення.

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ВИМАГАЄ ЗМІН

**У ЦІННОСТЯХ,
МЕТІ
І РЕЗУЛЬТАТАХ**

від засвоєння системи знань, умінь і навичок – до формування ключових і предметних компетентностей

У ЗМІСТІ ОСВІТИ

від накопичення знань – до компетентних практичних дій і вчинків

**У ДІЯЛЬНОСТІ
ВЧИТЕЛЯ**

від монологічного викладу - до педагогіки творчої співпраці і діалогової взаємодії

**У
ТЕХНОЛОГІЧНОМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННІ**

від традиційних «повідомлювальних» методів до інноваційних технологій

Діти “мережевого розуму”

- «кліпове мислення» (сприймання інформації малими порціями)
- швидше розпізнають значення контенту
- гіперактивні
- «візуали»
- синдром дефіциту уваги
- легше справляються з кількома завданнями
- не люблять довго концентруватися
- мультирухливі (швидко переключаються з одного завдання на інше)
- орієнтуються на швидкість, а не на глибину й розуміння
- мало спілкуються

Освіта в новій українській школі

- Діяльнісна,
- Соціально – орієнтована,
- Особистісно – орієнтована,
- компетентнісна

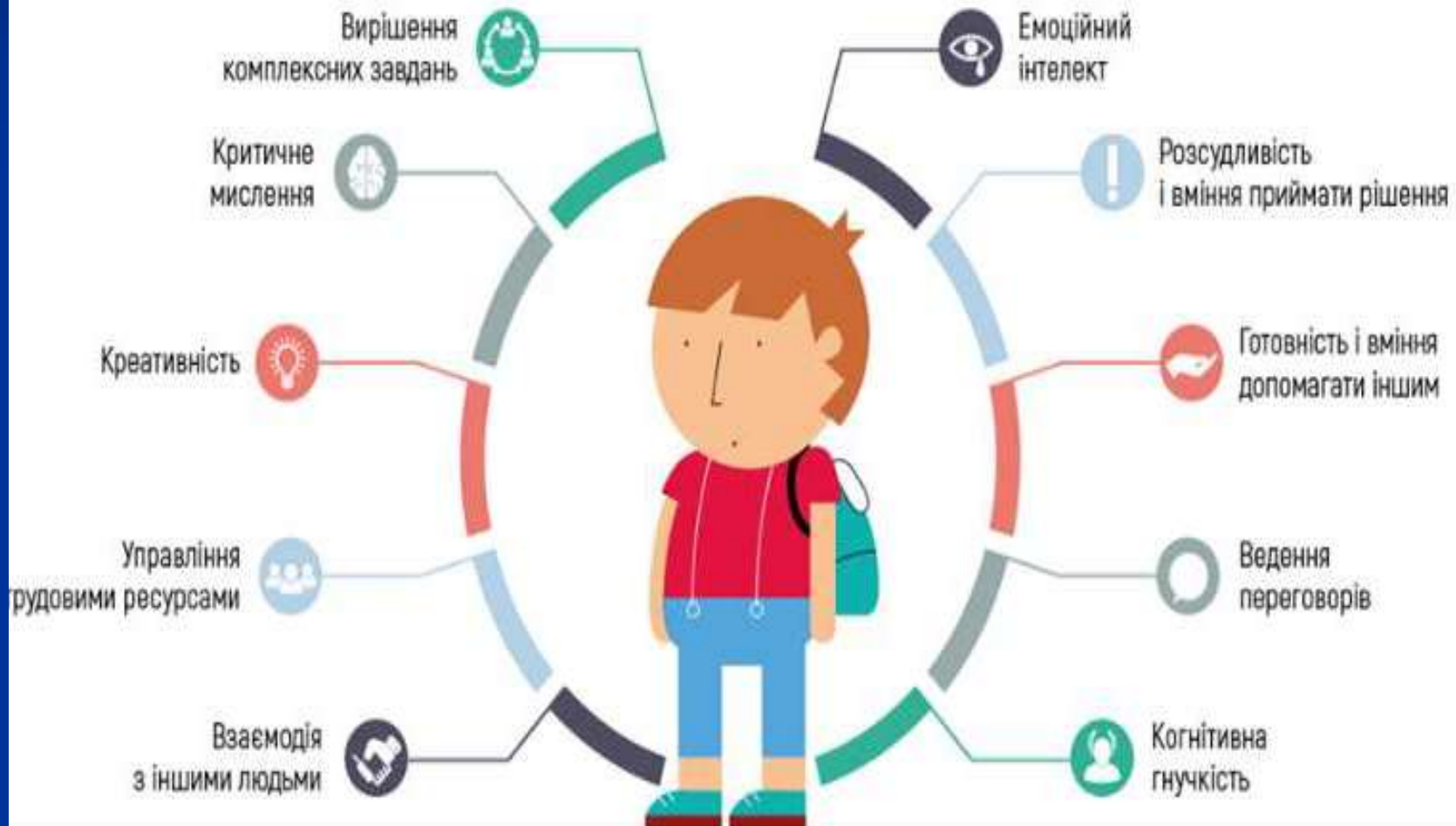
Сучасні типи уроків:

- Урок за технологією особистісно зорієнтованого навчання.
- Компетентнісно орієнтований урок.
- Урок за технологією розвивального навчання.
- Урок за технологією проєктного навчання.
- Урок за технологією інтенсивного навчання.
- Біоадекватний урок.
- Урок за технологією інтерактивного навчання.

10 НАЙВАЖЛИВІШИХ НАВИЧОК,

яким треба навчити дітей сьогодні, щоб вони були затребувані завтра

Алгоритм побудови сучасного уроку в контексті компетентнісного підходу:

- 1. Конкретизація загальної мети уроку (передбачення знанневої, складової, діяльнісної та емоційно-ціннісної).
- 2. Поділ змісту теми на навчальні ситуації в залежності від його структури — теорія, способи діяльності, знання в дії (вміння).
- 3. Формулювання цільового завдання до кожної навчальної ситуації — як знанневого, так і компетентнісного.
- 4. Вибір методів навчання, адекватних цільовим завданням за їх дидактичними функціями (засвоєння, формування, узагальнення) та змісту навчального матеріалу (теоретичний, емпіричний, практичний).
- 5. Вибір форм організації навчальної діяльності учнів (парна, групова, індивідуальна, фронтальна чи їх оптимальне поєднання) відповідно змісту та методів роботи.
- 6. При виборі змісту, методів і форм — орієнтація на цільову установку й очікуваний результат на кожному етапі.

Структура компетентнісно – орієнтованого уроку:

- актуалізація, мотивація, тема та очікувані результати (до 10 % часу уроку)
- конструювання учнями знань, умінь, навичок (до 75 % часу уроку),
- узагальнення засвоєного, рефлексія ходу та результатів уроку (до 15 % часу уроку)

ВИСНОВКИ:

Сучасний урок – це урок, на якому присутній демократичний стиль спілкування, де діти вчаться здобувати знання, а не отримувати готові, де навчають не стільки словом, скільки організованою справою, де створені умови для розвитку ініціативності, самостійності та набуття ще в шкільному віці досвіду вирішення проблем, реалізації власних можливостей як в освітній, так і в практичній діяльності.